

Itamautan Peter Kaaritan

Di'oraz kaarita daua'o

Di'oraz kaarita, itamautan Peter kaaritan mishidapainao Jesus Christ ati'o.

Aizii usaadan dono wuru'u pakaaritanuz ñao di'iti, na'apain zaudina'o ñmashaapan wunao mariidan ai ñdyauu'u, pana'iti'oraz ñtomina-pidan pidannao kuwai dau'u. Uruu idi Peter kowaadan ñ'ati di'oraz pakaaritan ida'a, na'apam nii ñsha'apatinan ñkashadapa-kinaa nii wunaou'u pana'i-til'oraz naa ñkowaadapan kuwai. Ukian ñ'ati uaipan ñtominpan, powa'a zii ñaitapa kizi mishi'o kuwai dau'u, na'iki marii ñsha'apatinan mishi'o kuwai kawana'ati.

Di'oraz pakaaritan ida'a Peter kowaadan mishidapainao ati, Tominkaru mainaabatan nii mariidapa'o patominapa-kidan pidannao. Na'iki ukakinaotan mishidapainao marii kizi ñmashaapan kaiman Tominkaru ati maloiaka-daun, atii Naobanai Kamoon kaawan.

Kaarita buutinpan kida

Usakadin-kinaa	1:1-2
Tominkaru dapadaniinao dyaupai'o nii udonoraa ida'an .	1:3-21
Mariidapainao patominapa-kidan pidannao	2:1-22
Christ kaawan powaa ati	3:1-18

1 ¹Di'oraz kaarita, õgaru Simon Peter di'iki'o, õgaru Jesus Christ poitoru na'iki uapostlen. Wuru'u õkaaritanuz unao ati'i, mishidainaouz Jesus Christ na'apa waunao kawan. Jesus Christ, waTominkarunuz na'iki wazannaaz kaimanan ida'an. ²Marii powa'a zii Tominkaru kamunanun u'ati, na'iki utaan unyukunuu kaiman-kinaa nii,

uitapan ida'an Tominkaru na'iki wanaobanaa Jesus.

Mashaapa-karu mishi'o mishidainaao nii Jesus Christ

³Pama'ozakan ida'an, Tominkaru taan naa wa'ati ipai aimakan waaiapanii kida wamashaapa-kinaa nii kaiman u'ati, waaitapan idil'i naa uruu. Uruu wuru'u zaama-

ta'oraz waunao pamanawunun na'iki pakaimanan ida'an. ⁴Na'iki umanawunu'o pama'ozakan ida'an, Tominkaru taan wa'ati ipai umanawun kida'o aimakan, tawuru'u ukowaadaniaz pataan nii. Tominkaru taanuz paparadan pasha'apatan ni'o aimakan kida dau'u, uruu ida'an kizi aonaa una'azootapan usha'apatan dikauda kida'o aimakan, sha'apaapa-kariwaiz di'oraz amazada ida'a. Mazan uruu ida'an kizi pa'an uzaamatan Tominkaru kaduz kida.

⁵Ukau'an, aizii umishidan idi Christ, mishiimana'a naa utiwaa umashaapan kaiman. Umashaapan id'i naa kaiman, mishiimana'a naa umashaapa aitapaaba'o pidannao nii. ⁶Aizii umashaapan id'i naa aitapaaba'o pidannao nii, mishiimana'a naa utuudapa unyukunuu usha'apata'azon ai oia'o. Utuudapan id'i naa unyukunuu usha'apata'azon ai oia'o, mishiimana'a naa utuudapa wuru'u ubaiatanuz kasha'ora kida'o aimakan. Utuudapan id'i naa wuru'u ubaiatanuz kasha'ora kida'a aimakan, mishiimana'a naa umashaapa Tominkaru aipan kawana'ati. ⁷Aizii umashaapan id'i naa Tominkaru aipan kawana'ati, mishiimana'a naa ukamunanuaaka umin-mishidannao tuma. Ukamunanuaakan id'i naa umin-mishidannao tuma, mishiimana'a naa umarainapa ipai pidannao. ⁸Aizii umashaapan an usha'apanum dau'u powa'a zii kaikapa kida'oraz aimakanu'u, aonaa mazanu'o nii mani wuru'u uaitapanuz wanao-

banaa Jesus Christ, na'iki uruu ida'an ma'ozaka'o nii ukaudinan u'ati. ⁹Mazan aizii na'ia'oram pidan aona'o umashaapan wuru kida kawana'ati'i, na'apa'o uruu pidan kawan aona'oraz utukapan kaiman oo ishaawun kawanu'o uruu. Na'iki pidan aona'oraz umashaapan wuru kida kawana'ati'i, umanyukunuutan naa Tominkaru so'otani'i naa pa'oian kida.

¹⁰Ukau'an ömin-mishidannao, mishiimana'a naa utiwain dadara'o ida'an, uaida kizi'i naa mishi'o Tominkaru dapadan naa na'iki uzaamatan naa unao papidannao nii. Aizii karikaonan dono usha'apanum kaikapa kida'ora'a, aona'o nii uwaotan umishidapan ai Tominkaru. ¹¹Kaikapa'o ida'ana'a kaimanaimana'o nii udapaapakao karikaonanu'oraz wanaobanaa na'iki wazannaas Jesus Christ nao-banai-tinapa-kizi iti.

¹²Uruu idi karikaonanu'o nii powa'an kida ökakuwaapan, önyukunuu-kida-kinaa nii u'ati wuru'u mishi'oraz kuwai. Mishi uaitapan pu'a'a naaz kaimanaiman, na'iki uzaamatan pu'a'a naaz kaimanaiman na'iki ma'ozaka umishidapan wuru'u mishi'oraz parada-karu. ¹³Mazan ödi'itapanuz, kaimana'o wuru'u önyukunuu-kidanuz u'ati na'apa kida'o, ökakupan pu'u zii. ¹⁴Usha'apanum kau'an öaitapa ata'azo'o naa ömawakan, na'apa wanaobanaa Jesus Christ kainaabatan ö'atiz. ¹⁵Uruu id'i'o wuru'u ötiwainanuz dadara öka'iitan kawana'ati ökowaadanan u'ati

kidaz, karikaonan kizi unyukunuitapan kidaz ōmawakan dauna'an.

*Peter kowaadan mish'i'o
kuwai Jesus Christ dau'u*

16 Wakowaadaniaz u'ati, wanaobanaa Jesus Christ wa'atin umanawunu'o ida'ana'o nii dau'a-na'oraz, aonaa toma-kariwai kuwai di'iki'o mani waabatan, mazan watukapanii waawun idi kaimanaiman na'apam mish'i'o Christ umanawunun. **17** Usha'apanum idi na'ia'o waunao udaru Tominkaru naubaan dono'oraz uruu, na'iki utaan dono'oraz u'ati umanawunkaru. Waabata umanawunu'oraz Tominkaru paradan u'ati, ukian, "Di'i ūdani'i, ūmarainapanii manawun, sha'apatina'o ūnyukunuu kawana'ati." **18** Na'ia'o waunao Jesus Christ tuma umanawunu'oraz midukuo paawa ii, Tominkaru paradan dono'oraz u'ati aokazi iki.^a

19 Uruu ida'ana'o waaitapan kaimanaiman mish'i'o wuru'u Tominkaru prophetinnao kowaa-dauzoniaz sha'apa'o nii. Ukau'an utaa'a naa kaimanaiman unyukunuu ati parada-karu prophetnao kowaadaniaz sha'apa'o nii dau'an. Wuru'u ūkuwaaz na'apa'o lamp kanadapan kawan maruta'o-karu'u. Ukanadapan nii atii Christ kaawan, na'iki umanawunun kanadapan naa unao nyukunuu ii. **20** Powa'a zii ūai-pa uaitapan, aonaa pa'ida'a'o mani Prophetnao aitapan saada-kariwaiz Tominkaru Paradan, sha'apa'o nii

dau'an. **21** Na'iki aonaa pidan aipan kawana'ati'o mani ukowaada-kao wuru'u parada-karu sha'apa'o ni'o-raz. Mazan prophetnao kowaadanuz Tominkaru paradan, Kaimana'o Dorona Tominkaru di'iki'o kainaabatan ida'ana'o ū'ati na'apam nii ūkian.

*Mariidapainao
patominapa-kidan pidannao*

2 **1** Kotua'a naa, kaina'a'o da'i Tominkaru pidanannao bii'i dakotinpainao prophetnao nii. Na'apa'o nii kapam kai, kaina'a'o nii mariidapainao patominapa-kidan pidannao kaawan unao bii ati. ūtominapa-kidan nii unao mish'i'o kawan wuru'u mishidapakuu dau'u, mazan aonaa mish'i'o mani wuru'u. Na'apa kida'oraz kuwai pataka'uin-kinai dikauda'o di'iti. Ukau'an wuru'u mariidapainao patominapa-kidan pidannao, aonaa ūmishidan Naobanai Christ kawinipinaata'oraz pazaamatan ūdyau. Uruu idi paaipan ati'o nii ūpataka'uta-kidinan, na'iki masha'apakiika'o nii ūpataka'uta-kao. **2** Iriba'o nii pidannao da'anen wuru'u dikauda'oraz ūtominapa-kidanii kida, kakiba'azonna'oraz usha'apata-kao. ūmashaapan idi'i naa na'apa, ba'orainao dakoopan ni'i naa mish'i'oraz Tominkaru paradan. **3** Pana'azootapauzon idi puraata, ūtoman nii pakuwaa sodi kida nii, paikoda-kinaa nii puraata unao di'iki. Mazan kaina'a'ora'a

^a **1:17-18** Matthew 17:1-5; Mark 9:2-7; Luke 9:28-35

naa ūpataka'uta-kinao ni'o min-ziiwa-kidapa-kao kotua'a naa, na'iki ūpataka'uta-kinao kamoon kaawa'a-nan naa wuru'u.

⁴Na'apa da'i kotua'a naa, aonaa Tominkaru dobata-kidan angel-nao sha'apaapainao oia'o, mazan ukaboota ūdyaun maruta'o ka'azo iti, īna'ii kizi ūtaratapa-kao, atii oiainao pataka'uta-kao kamoon kaawan di'iti. ⁵Aonaa Tominkaru dobata-kidan kiwiitapa'o dono'oraz amazada, unaraadan dono'oraz ipai oiainao pidannao. Mazan ukazannaata Noah kakinaopauzoz pidannao kaimana'o mashaapa-karu dau'u Tominkaru aipan kawana'ati, na'iki ukazannaata ⁷ ba'oran pidannao utuma.^b ⁶Na'apa da'i Tominkaru pataka'utauzon donoi kida, Sodom na'iki Gomorrah,^c pakawaodan ida'an kidaz ipai dau-nuuda'u, atii upariti'i-tinan. Na'apa kida'o ida'an ukainaabatan na'a-pam nii pidannao sha'apata-kao mamashaapa-kinao kaiman Tominkaru ati. ⁷Mazan Lot kaimana'o umashaapan Tominkaru ati, ukau'an Tominkaru kazannaata uruu pa'an Sodom iki. Uruu Lot kashadina'ora'a naa paabatautan ai, na'iki patukapautan ai kakiba'azonna'o pidannao sha'apaapanii kida.^d ⁸Mishi, uruu Lot kaimana'o umashaapan Tominkaru aipan kawana'ati, uruu idi aona'a naa unyukunuu kaimanan umashaapan na'apainao bii ii. Ukaziwaa-kida'a naa patukapau-

tan na'iki paabatautan ipai kamoo ūsha'apaapan oii kida'o. ⁹Ukau'an Tominkaru aitapa na'apam nii pakazannaatan wuru'u pidannao izo'atiinaouz paparadan ūdopian an. Na'iki na'apa kapam, uaitapa na'apam pataapan pidannao wuru'u maizo'ati-kainaouz paparadan, upataka'utan nii ūdyaun, atii oia-inao pataka'uta-kao kamoon kaawan. ¹⁰Aitaniimana'o nii upataka'utan wunaou'u sha'apaapainaouz oia'o manawun, marainpainaouz pasha'apaapan kakiba'azonnaa kida'o aimaakan, na'iki aona'oraz īnaudapan mashaapa-karu Tominkaru aipan kawana'ati.

Ūnao kashadamikinao na'iki atadinpainao, uruu idi aonaa ūtarian kanom pasha'apatan. Una'apan idi, aonaa ūtarian na'a-pam paparadan dikauda aokazi iainao umanawunuinao dau'an. ¹¹Upu'u zii angelnao powa'a'o ūma'ozakan padamata wunao aia'a mariidapainao patominapa-kidan pidannao, mazan upu'u aonaa ūparadan dikauda aokazi iainao dau'an Tominkaru kanaapu ati. ¹²Mazan wuru'u mariidapainaouz pidannao, ūdakoopa zii aimaakan pamaaitapakanii. Na'apa'o ūnao, wuniinao maaitapin-kinao kawan, ūsha'apatinan panyukunuu aipan kawana'ati'o karikaonan, na'iki ūtoma-kao soo kozita-kao ni'o na'iki zowii-kao ni'o. Ukau'an na'apa'o nii ūzowii-kao na'iki ūmainaabata-kao.

2Pet

^b 2:5 Genesis 6:1—7:24 ^c 2:6 Sodom na'iki Gomorrah: Putukapa kaarita tokon ii Parada-karu Masha'apannaada-kinao di'ii. ^d 2:7 Genesis 19:1-16

¹³Íbaiainpán nii tuukii, na'apa'o idí'o nii íkawinipinaata-kao íbaiai-napa-kidan idi ba'oran pidannao.

Ínao pidannao, íkonau-nam-dinan patuzapatinan na'iki pasha'apaapan ida'an dikauda'o na'iki kakiba'azonnaa kida'o wakanadan pu'u ipai kamoo. Íaroopauzon dono utuma, ubaoko-painpauzo kizi ii, íkonaunam-dinan paabatan, mazan dikauda'o íaidin-pan ubii ii, ípataka'uupan unao pasha'apaapan ida'an kakiba'azon-naa kida'a. ¹⁴Aonaa kanom dau'an ídi'itinpán soo paba'orantapan dau'an, ukau'an aonaa na'apainim ísookodan pasha'apaapan oii kida'o. Uruu idi ína'apatan pidannao nyukunuu pasha'apaapanii kida dau'an, aona'oraz zii ítaan dadara panyukunuu mishi'oraz pamishida-panii parada-karu dau'ati. Tuukia'o ína'azootapan ipai aimaakan kida íaipan pa'ati'o nii pa'idiwara. Ína'ap-an idi, pataka'uta-karu nii ídyau. ¹⁵Ímakon pana'iti'i naa sakitapa'o makopa-karu ai, ída'anan naa Balaam kaduz, uruu Boer daniz. Balaam, umarainapanii puraata pasha'apatan winipinaa udikauda'o. ¹⁶Una'apan idi u'uza chaakashi,^e aonaa kaparadanu'o mani, parada zii pidan kawan u'ati, usha'apaapan idi pana'iti'o aimaakan. Uruu dono zii prophet Balaam sookadan pamadoronaa-dinan, pasha'apata'a-zon ai dikauda'o.^f

¹⁷Wuru'u ínao tiichaanaouz, íkaudinan mazanu'o karikaonan,

aonaa kanom kaimana'o ikoda-kao ítominapa-kidanii di'iki. Na'apa ídyau wunu nunudapauzo-kizi aradan kawan, na'iki maruta'o wunu wa'atin kawan, aona'oraz ukaawan awaru mainaabata'akan idiz. Ukau'an kaina'a íwiizi ni'o taapa-kao kichana'iki-kia'o maruta'o di'ii. ¹⁸Íparadan dono íatadapanii na'apa'oram pakian, mazan mazanu'o íkuwaa karikaonan. Tuukia'o ímizidan pidannao, íaipan ína'apatan panyukunuu patomi-napa-kidanii oia'o kakiba'azonnaa kida'o sha'apaapa-kao dau'an. Atii ína'apatan pidannao nyukunuu, wuru'u pa'inainaouz zii ímuudan pasha'apaapan oia'o pamaaitapa-kan dono'oraz zii Tominkaru. ¹⁹Íkowaadan pidannao ati aonaa usha'apan ísha'apainpan na'apam paaipan kawana'ati. Mazan upu'u zii ínao, ípoitoruitapa-kidinan oia'o ati, usha'apanum kau'an kanom aona'o pidan ka'iitan pawazootapan, uruu ati'o nii upoitoruitapa-kidinan. ²⁰Íaitapankan dono wanaobanaa na'iki wazanna Jesus Christ, na'apain sodi íso'otinangkan oia'o sha'apaapa-kao ai, maaitapa-kainao Tominkaru sha'apaapauzonii kidaz. Mazan udauna'an powaa iti ízaamata-kidinan na'iki ína'aka-kidinan oia'o di'iti, uruu powa'a zii ídikauda'akan kiwiitapa'o ai. ²¹Kaiman zii mani padamata ímaaitapakan an mashaapa-karu Tominkaru aipan kawana'ati. Mazan íaitapan pu'a'a naaz, upu'u aona'a naa íizo'ati'i-

^e 2:16 *chaakashi*: English ida'an, donkey.

^f 2:16 Numbers 22:4-35

zon Tominkaru kakinaori ï'ati'oraz utaa-kao padamata. ²²Na'apainao pidannao dau'ana'o mish'i'o kakinao-wapa-kinai kida kianuz: "Arimaraka nikauzonii powaa iti pataitaanii,"^g na'iki "Kooshi, pachikaa-kao dau-na'an, ukiwauzonii padaarinapa-kizi iti."

*Naobanai Jesus kaawan nii
powaa ati*

3 ¹Ömarainapanii ömin-mishidannao, di'orazu'u ö'itamautan ösaadan ökaaritan u'ati. Ipa dya'utama'o ökaaritan ida'a ötiwaan öma'ozakadan unao kaiman kizi udi'itinpan, uruu idi önyukunui-kidan u'ati kidaz. ²Aonaa umanyukunuuta'ana'a parada-karu kotua'oraz Tominkaru prophetinnao kowaadapauzon, na'iki parada-karu wanaobanaa na'iki wazannaas Jesus taaniaz waunao apostlenao ida'an.

³Powa'a zii manawun öaipan uitapan, diina'iti'i Jesus Christ wa'atin ua'ii powaa ati, kaina'a'o nii dakomikinao pidannao, ïdakoopan nii mish'i'oraz parada-karu, na'iki ñimashaapan nii oia'a naa panyuku-nuu aipan kawana'ati. ⁴Íkian nii, "Na'iam naa mooko Jesus kaawan, ukian pu'u ukaawan nii powaa ati? Aata, kotua'a naa wadokozu-daunao mawakan, mazan ipai aimakan pakawan karikaonan, amazada sakadinan iki'o kawan." ⁵Mazan pa'ida'a'o wuru'u ñimanyukunuuu-

tanuz, Tominkaru paradan ida'ana'o wuru'u aokazi na'iki imi'i baara tominanuz. Na'iki wunu di'iki'o, na'iki wunu ida'ana'o, imi'i baara aidinan. ⁶Wunu id'i'o koshan upataka'uan ipai kiwiitapa'oraz amazada. ⁷Aizii kai'oraz aokazi na'iki imi'i baara, Tominkaru paradan ida'ana'o koshan una'an, diina'iti'i ukawao-dan nii tikazi idi kidaz, wuru kamoo dono'o upataka'utan dono'o ni'oraz pidannao mamashaapa-kainaouz paparadan kawana'ati.

⁸Ömarainapanii ömin-mishidannao, baulda'apa kaina'a aimakan aonaa umanyukunuuta'ana'a. Baulda'apa'o kamoo na'apa'o kotua'iki'o amazada^h kawanu'o Naobanai Tominkaru ati, na'iki kotua'iki'o amazada na'apa'o baulda'apa'o kamoo kawanu'o u'ati. ⁹Aonaa Naobanai Tominkaru kona'iachin mani wuru'u umamishiikanuz zii paparadan, ba'orainao pidannao di'itapan kawanu. Mish'i'oraiman ukazaudapanun wuru'u unao dau'ati, umaaiapakan id'i'i aonaa na'ia'oram pidan mainaabata-kao. Mazan uaipan ipai pidan tanawatinan pasha'apaapan ai oia'o. ¹⁰Masha'apakiika'o nii Naobanai Kamoon kaawan, na'apa koidimiki kaawankan kawan. Na'apain kawa'i-danu'o nii aokazi mainaabatinan. Ipa'i'o nii aokazi ia'o aimakan kida mainaabatinan paka'awan idi. Na'iki ipai aimakan imi'i baara an kidainao, ipai'o nii ñimainaabatinan tikazi idi.

2Pet

^g 2:22 Proverbs 26:11 ^h 3:8 kotua'iki'o amazada: English ida'an, ukian "one thousand years."

11 Aizii ipai'o nii aimakan kida mainaabata-kao kaikapa'a, ukau'an na'apam nii uaipinan umashaapan? Umashaapa'a naa ukau'an kaiman, na'iki umashaapa Tominkaru aipan kawana'ati. **12** Uzaudapan pu'al'a naa Naobanai Kamoon kaawan, utiwa'a naa ukadimanata-kidan naa ukaawan.ⁱ Uruu dono aokazi ka'awan nii na'iki ipai na'ii kida'o aimakan mainaabatinan nii panunudan idi tikazi wiichan idi. **13** Mazan waunao, pakawan wataapan upara-dan tawuru'u ukowaadauzonuz patoman nii pa'ina'o aokazi na'iki pa'ina'o imi'i baara. Na'ii ipai pidannao sha'apatinan nii Tominkaru aipan kawana'ati. Uru'u naa wuru'u wazaudapaniaz.

14 Ukau'an ūmarainapanii ūribannao, uzaudapan idi'i naa kaikapa'oraz kida'a: utiwaina'a naa umashaapan kaimanaiman, uikoda-kao kizi kaiman umashaapan, aonaa u'oipan Tominkaru awun za'a. Na'iki utaapa'a naa unyukunuu kaimanaaka Tominkaru tuma. **15** Utukapa na'apam wanaobanaa kazaudapanun paaipan idi ipai pidannao kazannaatinan. Wamarainapanii wa'inawuzu Paul saadanii u'ati na'apa kida'o dau'a-na'o kapam, ukaiwaan Tominkaru taanii pa'ati aitapaaba-kar. **16** Na'a-

pa'o kapam usaadan pakaaritan kida ida'a ukadakotinan dono kaiwuru kida dau'ana'a. Paul saadaniaz pakaaritan kida ida'a, kaina'a dadara kida'o, kasha'a-panna'o uaitapa-kao. Uruu idi pidannao matominapa-kainao kaiman, na'iki aona'oraz ūtaan panyukunuu ati kaimanaiman pamishidapan mishi'oraz parada-karu. ūnao, ūpana'adan pana'iti wuru'u parada-karuz, na'apa ūna'apatan ba'oran parada-karu saada-kariwaiz kida Tominkaru paradan ida'a kida'oraz. Ukau'an ūpataka'uta-kidinan nii paaipan ati Tominkaru ati.

17 Aizii ūmarainapanii ūribannao, uaitapani'i naa kaiwuru kida dau'ana'a. Ukau'an zaudinpa'a naa pa'i umashaapa, aonaa kizi upozawatan pidannao kashadamikinao pana'adanii parada-karu di'iti. Aizii umishidan dono ūdyau, ukasharutinan nii umishidan ai mishi'oraz kiwiitapa kida'oraz umishidapauzon kida. **18** Mazan uaitapa kizi powa'a zii wanaobanaa na'iki wazannaas Jesus Christ kamunanun u'ati, na'iki uaitapa kizi'i naa uruu dau'u powa'a zii manawun. Marii kizi utaapa-kao umanawunu'o nii kai na'iki kari-kaonan. Amen.

ⁱ **3:12** *utiwa'a naa ukadimanata-kidan naa ukaawan oo "umashaapa, kadiman kizi'i naa uaipan ukaawan".*